

Đánh giá thực trạng công tác tuyển chọn vận động viên tại các trung tâm đào tạo vận động viên bóng đá trẻ tại Việt Nam

PGS.TS. Nguyễn Danh Hoàng Việt; ThS. Nguyễn Thị Hồng Liên

TÓM TẮT:

Sử dụng các phương pháp thường quy đánh giá thực trạng công tác tuyển chọn vận động viên (VĐV) tại các Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ (TTĐTĐĐT). Các TTĐTĐĐT có hình thức, phương pháp, quy trình tuyển chọn khoa học, đa dạng. Đạt được hiệu quả cao trong quá trình đào tạo VĐV tại TTĐTĐĐT.

Từ khoá: thực trạng, tuyển chọn, vận động viên, bóng đá trẻ, trung tâm...

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bóng đá là môn thể thao được quan tâm số một tại Việt Nam hiện nay, do vậy việc nghiên cứu để phát triển môn thể thao này được các đơn vị quản lý nhà nước, tổ chức xã hội và nhiều nhà khoa học quan tâm nghiên cứu.

Trong chiến lược phát triển bóng đá Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại quyết định 419/QĐ-TTg ngày 8 tháng 03 năm 2013, xác định quan điểm: “Phát triển bóng đá theo hướng toàn diện và bền vững; chú trọng tới bóng đá phong trào, công tác tuyển chọn và đào tạo tài năng bóng đá...”. Mục tiêu của chiến lược là: “Đổi mới và hoàn thiện hệ thống tuyển chọn, đào tạo tài năng bóng đá; gắn kết đào tạo các tuyến, các lớp VĐV kế cận nhằm tạo nguồn cho các câu lạc bộ (CLB) bóng đá chuyên nghiệp và các đội tuyển bóng đá quốc gia...”. Như vậy, Chiến lược đã xác định tuyển chọn, đào tạo VĐV bóng đá là mục tiêu quan trọng của BĐT. Tuy nhiên, thực tiễn hiện nay công tác tuyển chọn, đào tạo VĐV BĐT còn những hạn chế, bất cập làm ảnh hưởng nhiều đến hiệu quả đào tạo VĐV BĐT. Với tính cấp thiết đó, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: **“Đánh giá thực trạng công tác tuyển chọn VĐV tại các trung tâm đào tạo VĐV bóng đá trẻ tại Việt Nam”**.

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu thường quy sau: quan sát sự phạm, phỏng vấn, toán học thống kê...

ABSTRACT:

Use routine methods to assess the current status of the selection of athletes at young football training centers. Young football training centers have the form, method and procedure of scientific selection, diversified. Achieve high efficiency in the training of athletes at the Young Football Training Center.

Keywords: status, selection, athlete, young football, center...

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng hình thức và phương pháp tuyển chọn VĐV tại các TTĐTĐĐT

Đào tạo VĐV nói chung và VĐV BĐT nói riêng khâu tuyển chọn và thải loại luôn đóng vai trò rất quan trọng hay có thể nói là khâu then chốt trong quá trình đào tạo, huấn luyện VĐV. Công tác tuyển chọn và thải loại có khắt khe mới tuyển lựa được những nhân tài, tài năng thực sự và cũng tránh tình trạng đầu tư lãng phí khi không thải loại những VĐV không có khả năng tiến xa trong tương lai.

Đối với 05 TTĐTĐĐT do đề tài tiến hành nghiên cứu và khảo sát là CLB bóng đá Hoàng Anh Gia Lai; TTĐTĐĐT SHB Đà Nẵng; TTĐTĐĐT PVF (quỹ tài năng); CLB bóng đá Sông lam Nghệ An và TTĐTĐĐT Việt Nam (VYF) đều quan tâm đến công tác tuyển chọn và thải loại VĐV BĐT đó là luôn tuân thủ nghiêm ngặt các nguyên tắc trong huấn luyện thể thao và xác định công tác tuyển chọn được đặt lên vị trí quan trọng hàng đầu.

Để tìm hiểu về vấn đề này, đề tài tiến hành phỏng vấn 32 nhà quản lý, huấn luyện viên (HLV), chuyên gia của 05 TTĐTĐĐT ở trên về mức độ quan trọng của công tác tuyển chọn VĐV BĐT. Kết quả trình bày tại bảng 1.

Kết quả phỏng vấn cho thấy, các nhà quản lý, huấn luyện viên (HLV), chuyên gia đều cho rằng công tác tuyển chọn và thải loại VĐV đóng vai trò rất quan trọng chiếm tới 90.63%, và quan trọng

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn về mức độ quan trọng của công tác tuyển chọn và bồi đào tạo (thải loại) VĐV BDT (n=32)

TT	Nội dung	Kết quả phỏng vấn		χ^2	p
		n	%		
1	Rất quan trọng	29	90.63	47.69	0.001
2	Quan trọng	3	9.38		
3	Không quan trọng	0	0.00		

là 9.38%, có tỷ lệ ở mức không quan trọng.

Trên cơ sở xác định tầm quan trọng của công tác tuyển chọn VĐV BDT, đề tài tiến hành khảo sát về những hình thức và phương pháp tuyển chọn VĐV BDT tại các Trung tâm, sau đó tiến hành so sánh với những TTĐT VĐV BDT của các tỉnh, thành phố, hay nói cách khác là các tỉnh có đội tham gia thi đấu các giải bóng đá thiếu niên, nhi đồng toàn quốc. Để từ đó đánh giá mức độ khác biệt giữa hình thức và phương pháp tuyển chọn đào tạo VĐV. Kết quả trình bày tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy:

Về hình thức tuyển chọn:

Hình thức tuyển chọn VĐV BDT được các trung tâm sử dụng đa dạng. Có 4/5 trung tâm sử dụng hình thức tổ chức thi tuyển chọn tại đơn vị đào tạo và tổ chức thi tuyển chọn tại các địa phương; cả 5/5 trung tâm đều sử dụng hình thức tuyển chọn thông qua các giải thi đấu và liên kết, phối hợp với các địa phương có VĐV BDT.

Khi so sánh với các TTĐT VĐV BDT của các tỉnh, thành phố cho thấy có sự khác biệt lớn về hình thức tuyển chọn VĐV BDT. Ở các TTĐT VĐV BDT của các tỉnh, thành phố chỉ sử dụng hình thức Tuyển chọn thông qua các giải thi đấu và sau đó là vận động phụ huynh, học sinh tham gia thi tuyển chọn. Các hình thức tuyển chọn được cho là đảm bảo quy tắc, quy trình thì những trung tâm đào tạo BDT cấp tỉnh không áp dụng.

Về phương pháp tuyển chọn:

Phương pháp tuyển chọn được 5/5 trung tâm đào tạo BDT áp dụng đó là sử dụng theo các chỉ tiêu khoa học kết hợp với kinh nghiệm.

Bảng 2. Kết quả khảo sát hình thức và phương pháp tuyển chọn VĐV tại các TTĐTBDT

TT	Nội dung	Kết quả khảo sát					Kết quả tổng hợp
		CLB bóng đá Hoàng Anh Gia Lai	TTĐT BDT SHB Đà Nẵng	TTĐT BDT PVF (quỹ tài năng)	CLB bóng đá Sông lam Nghệ An	TTĐT BDT Việt Nam (VYF)	TTĐT VĐV BDT của các tỉnh*
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	Hình thức tuyển chọn						
1	Tổ chức thi tuyển chọn tại đơn vị đào tạo	x	x	x	x		
2	Tổ chức thi tuyển chọn tại các địa phương	x	x	x	x		
3	Tuyển chọn thông qua các giải thi đấu	x	x	x	x	x	x
4	Liên kết, phối hợp với các địa phương có VĐV BDT	x	x	x	x	x	
5	Vận động phụ huynh, HS tham gia thi tuyển chọn						x
	Phương pháp tuyển chọn						
6	Tuyển chọn dựa vào kinh nghiệm của HLV						x
7	Tuyển chọn theo các chỉ tiêu, tiêu chuẩn khoa học						
8	Sử dụng theo các chỉ tiêu khoa học kết hợp với kinh nghiệm	x	x	x	x	x	

* Gồm 10 trung tâm, đơn vị có đội tham gia thi đấu vòng loại và vòng chung kết giải Bóng đá Thiếu niên, Nhi đồng toàn quốc là: Hưng Yên, Thái Bình, Hòa Bình, Hải Dương, Cà Mau, Tuyên Quang, Hà Nam, Đắk Lắk, Thái Nguyên, Tây Ninh.

Bảng 4. Kết quả khảo sát số lượng tuyển chọn VĐV tại các TTĐTBDĐT (năm 2016-2017)

TT	Nội dung	Kết quả khảo sát					Kết quả tổng hợp
		CLB bóng đá Hoàng Anh Gia Lai	TTĐT BĐT SHB Đà Nẵng	TTĐT BĐT PVF (quỹ tài năng)	CLB bóng đá Sông lam Nghệ An	TTĐT BĐT Việt Nam (VYF)	TTĐT VĐV BĐT của các tỉnh*
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Số lượng VĐV đăng ký dự tuyển sinh vào các Trung tâm, CLB đào tạo BĐT (mỗi đợt dự tuyển sinh)	> 1000	> 1000	> 1000	> 1000	-	
2	Số lượng VĐV tuyển chọn ban đầu trung bình hằng năm						
	Đợt 1: tập luyện khoảng 2-3 tháng để tuyển chọn tiếp	40 - 50	40 - 50	40 - 50	40 - 50		
	Đợt 2: để đào tạo huấn luyện chính thức	25 - 30	30 - 35	30 - 35	25 - 30	25 - 30	20 - 25
3	Tổng số lượng VĐV các lứa tuổi được tuyển chọn và đang đào tạo	153	135	196	200	50	246

Ghi chú: Số lượng VĐV tuyển chọn hàng năm của mỗi trung tâm có sự thay đổi về số lượng giữa đầu vào, thải loại và chuyển tiếp lên lứa tuổi huấn luyện cao hơn.

Qua bảng ta thấy:

Số lượng VĐV đăng ký dự tuyển sinh vào các Trung tâm, CLB đào tạo BĐT hàng năm là rất lớn. Có 4/5 trung tâm (ngoài TTĐTBDĐT Việt Nam (VYF) không tổ chức tuyển sinh) đều có hơn 1000 học viên đăng ký tham gia thi tuyển sinh.

Số lượng VĐV tuyển chọn ban đầu trung bình hằng năm được thực hiện theo 2 đợt: đợt 1 số lượng VĐV được tuyển chọn khoảng 40 - 50 VĐV được tập luyện khoảng 2 - 3 tháng. Đợt 2 là kiểm tra tuyển chọn để đào tạo huấn luyện chính thức khoảng 25 - 35 VĐV tùy từng đơn vị, số VĐV này được lựa chọn từ những VĐV có kết quả kiểm tra tốt trong đợt 1.

Tổng hợp số lượng VĐV các lứa tuổi mới được tuyển chọn và đang đào tạo tại các TTĐT VĐV BĐT có số lượng khác nhau ở mỗi đơn vị. Đơn vị có số

VĐV đào tạo nhiều nhất khoảng 200VĐV, đơn vị ít nhất khoảng 50 VĐV. Đối với TTĐT VĐV BĐT của các tỉnh có số lượng VĐV trung bình khoảng 20-25 VĐV/ tỉnh (đơn vị đào tạo).

3. KẾT LUẬN

Công tác tuyển chọn đào tạo VĐV tại các TTĐTBDĐT đều được thực hiện theo một quy trình đã được xây dựng theo kế hoạch và lộ trình hàng năm và nhiều năm. Trong đó, hình thức, phương pháp, quy trình tuyển chọn rất đa dạng và khoa học đảm bảo đánh giá, phát hiện được những VĐV có năng khiếu, có tài năng thực sự. Đến nay, đã góp phần rất lớn vào hiệu quả của công tác đào tạo VĐV tại các TTĐTBDĐT.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2013), *Chỉ thị số 97/CT-BVHTTDL ngày 13/5/2013 về việc tổ chức triển khai thực hiện "Chiến lược phát triển bóng đá Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030"*.
2. Liên đoàn bóng đá Việt Nam, Viện Khoa học TDTT (2004), *Chương trình huấn luyện BĐT 11-18 tuổi*, Nxb TDTT.
3. Thủ tướng Chính phủ (2013), *Quyết định số 419/QĐ-TTg ngày 08/3/2013 về việc phê duyệt "Chiến lược phát triển bóng đá Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030"*

Nguồn bài báo: bài báo được trích từ đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ của Viện Khoa học TDTT với tên: thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của các TTĐT VĐV BĐT ở Việt Nam.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 28/5/2018; ngày phản biện đánh giá: 14/6/2018; ngày chấp nhận đăng: 6/8/2018)